

HRVATSKO
KATOLICKO
SVEUCILISTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detailed Course Syllabus

Academic year:
2025/2026

Semester:
Summer semester

Study programme:
Pravo (R)

Year of study:
1

I. BASIC COURSE INFORMATION

Name: Rimsko pravo

Abbreviation: PRA2-3

ECTS: 6

Code: 277897

Prerequisites: No

Total Course Workload

Teaching Mode	Total Hours
---------------	-------------

Lecture	45
---------	----

Seminar	15
---------	----

Nastavno mentorstvo	12
---------------------	----

Class Time and Place: HKS - according to the published schedule

II. TEACHING STAFF

Course Holder

Name and Surname: Hebib Mirza

Academic Degree:

Professional Title:

Contact E-mail:
mirza.hebib@unicath.hr

Telephone:

Office Hours: According to the published schedule

Course Assistant

III. DETAILED COURSE INFORMATION

Teaching Language: Hrvatski

Course Description

Rimsko pravo u povijesti europskog sveučilišnog razvoja predstavlja najstariju znanstvenu disciplinu. Pregledom aktualnih reformskih procesa na većini europskih sveučilišta ova disciplina i dalje zauzima nezaobilaznu polazišnu odrednicu u osnovama europskih pravnih studija. Moderni pravni sustavi u svijetu su baštinili temeljne institute rimskog prava, a osobito u najvažnijim pravnim kodifikacijama. Strukturalna pravna terminologija, načini pravnog argumentiranja i tumačenja, s pregledom evolutivnih promjena, a posebno ekonomskih, filozofskih i političkih uzroka, osobito recipiranih institucija rimskog prava (stvarno i obvezno pravo) – predstavljaju nezaobilazne elemente pravne edukacije modernog pravnika.

Educational Outcomes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati pojam, podjelu, sustav i značenje rimskog prava kao temelja (europskog) prava; 2. Analizirati temeljne pojmove/institute pojedinih grana prava i vrjednovati elemente njihova sadržajnog povezivanja; 3. Usporediti rimski civilni i pretorski sustav pravnog razmišljanja i argumentirati razloge njihove povezanosti; 4. Analizirati vertikalnu i sadržajnu inventivnost promjena značajki rimskog prava osoba, stvarnog, obveznog, nasljednog i postupovnog prava u kronološkim razdobljima rimske pravne povijesti; 5. Razlikovati ulogu postojećih/mogućih čimbenika u pravno-povijesnom okviru izvora pojedinih pravnih instituta; 6. Argumentirati dimenziju (rimskog) sustava pravne zaštite u problematici materijalno-pravnog definiranja pojedinih stvarnopravnih instituta i obveznopravnih odnosa; 7. Povezati analizu pravnih rješenja i kontekst njihove rimske geneze s okvirom suvremene primjene; 8. Analizirati praktični pravni problem argumentiranim fokusom na relevantne sadržajne elemente i značajke funkcionalnog povezivanja tematskih cjelina. 	
<i>Textbooks and Materials</i>		
Required	<ol style="list-style-type: none"> 1. Horvat, M., Petrak, M. (2022). <i>Rimsko pravo</i>. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; 2. Šarac, M., Lučić, Z. (2011). <i>Rimsko privatno pravo</i>. Split: Naklada Bošković. 	
Supplementary	<ol style="list-style-type: none"> 1. Karlović, T. (2017). <i>Liber casuum: Priručnik za vježbe iz rimskog obveznog prava</i>. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; 2. Romac, A. (1973). <i>Izvori rimskog prava</i>. Zagreb: Informator. 	
<i>Examination and Grading</i>		
To Be Passed DA	Exclusively Continuous Assessment NE	Included in Average Grade DA
Prerequisites to Obtain Signature and Take Final Exam	<p>Na sveučilišnim prijediplomskim i diplomskim studijima pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student koji je ispunio sve propisane nastavne obveze iz kolegija: a) prisutnost na najmanje 70% nastavnih sati; stjecanje minimalnog uspjeha od 50% ocjene iz kolegija tijekom nastave.</p>	
Examination Manner	<p>Bodovi unutar kolegija ostvaruju se kroz kontinuirano praćanje i ocjenjivanje rada studenata, kako slijedi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 10/100 bodova studenti ostvaruju kroz aktivnost u nastavi (rješavanje zadataka, domaće zadaće, izrade shema, poznavanje rimskih pravnih regula i dr.); 2. 10/100 bodova studenti ostvaruju kroz izradu seminarskog rada/prezentacije na unaprijed utvrđenu temu; 3. 50/100 bodova studenti ostvaruju u okviru kolokvija (uvod u rimsko pravo, rimska pravna povijest, recepcija rimskog prava, pravo osoba - osobno i obiteljsko pravo, stvarno pravo, opći dio obveznog prava); 4. 30/100 bodova studenti ostvaruju u okviru usmenog završnog ispita (posebni dio obveznog prava, nasljedno pravo, rimski civilni proces) 	
Grading Manner	<p>Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u radu izvršavanjem postavljenih zadataka na nastavi i izvan nje kroz sudjelovanje u raspravama i u obliku pismenih sažetaka seminarskih tema i pisanja seminarskoga rada. Ispit se polaže u pisanoj i usmenoj formi.</p>	
Detailed Overview of Grading within ECTS		
<p>Raspodjela unutar europskog sustava prijenosa bodova, a u svezi s ukupnim opterećenjem studenata koje iznosi 6 ECTS bodova, veže se uz ostvarivanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 0,6 ECTS kroz aktivnosti u nastavi; 2. 0,6 ECTS kroz izradu i prezentaciju samostalnog istraživačkog rada; 3. 3 ECTS kroz pisani kolokvij; 4. 1,8 ECTS kroz završni usmeni ispit. 		

IV. WEEKLY CLASS SCHEDULE

[Predavanja]

#	Topic
1	Uvod u rimsko pravo: pojam i podjela, važnost rimskog prava za današnje pravo i razlozi proučavanja; izvori za rimsku pravnu povijest
2	Rimska pravna povijest
3	Recepcija rimskog prava
4	Statusno pravo: pravna i djelatna sposobnost, fizičke osobe, pravne osobe, status u rimskom pravu, deliktna sposobnost
5	Obiteljsko pravo: evolucija rimske obitelji, srodstvo, patria potestas, brak
6	Osnove stvarnih prava: pojam i karakteristike stvarnih prava, pojam i podjela stvari, posjed
7	Vlasništvo (dominium, proprietas)
8	Stvarna prava na tuđim stvarima (iura in re aliena)
9	Opći elementi obveznog prava: pravne činjenice i pravni posao
10	Opći elementi obveznog prava: naknada štete, osiguranja ispunjenja obveza, pluralističke obveze, učinak prema trećima, promjene subjekata, prestanak obveza
11	Kolokvij
12	Obveze iz kontrakata (obligationes ex contractu)
13	Obveze iz kvazikontrakata, delikata i kvazidelikata
14	Nasljedno pravo: opći elementi nasljednog prava, zakonsko nasljeđivanje
15	Nasljedno pravo: oporučno nasljeđivanje, legati, fideikomisi, darovanja za slučaj smrti
16	Rimski građanski postupak
17	Sistematizacija gradiva

[Nastavno mentorstvo]

#	Topic
1	Nastavno Mentorstvo doc. dr. sc. Mirza Hebib

[Seminari]

#	Topic
1	Periodizacija rimske pravne povijesti
2	Metodologija istraživanja u rimskom pravu - upute za izradu samostranih istraživačkih radova i prezentacija
3	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog statusnog i obiteljskog prava
4	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog stvarnog prava
5	Analizira izvora i rješavanje problemskih zadataka iz rimskog obveznog prava, regulae iuris
6	Prezentacije i diskusije o samostalnim istraživačkim radovima studenata iz rimske pravne povijesti, statusnog i obiteljskog prava, stvarnog prava, obveznog prava, nasljednog prava